

РАСПОРЯЖЕНИЕ

2021 ел, 20 гыйнвар

г.Казань

БОЕРЫК

№ 6-79

Татарстан Республикасы Президентының «2021 елны Татарстан Республикасында Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елы дип игълан итү турында» 2020 елның 5 октябрдәгә ПУ-653 номерлы Указын үтәү йөзеннән:

1. Бу боерыкка теркәлгән 2021 елда Татарстан Республикасында Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елын уздыру буенча төп чараларның республика планын (алга таба – План) расларга.

2. Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнарына Планны гамәлгә ашыруда катнашуны тәкъдим итәргә.

3. Республика «Татмедиа» матбугат һәм массакүләм коммуникацияләр агентлыгына Планны мәгълүмати яктан алып барылышын тәмин итәргә.

3. Бу боерыкның үтәлешен тикшерүдә тотуны Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

2021 елда Татарстан Республикасында Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елын үткәрү буенча төп чараларның республика планы

Т/с	Чара исеме	Үткәрү датасы	Жаваплы башкаручылар
1	2	3	4
1.	Халыкара туган тел көненә багышланган айлык, шул исәптән: төрле халыклар кинематографистлары тарафыннан туган телләрдә төшерелгән фильмнарны күрсәтеп, Татарстан Республикасы халыкларының «Панорама» кинофестивален ачу; Татарстан Республикасында яшәүче халыклар катнашында концерт программалары; Татарстан Республикасының муниципаль берәмлекләрендә Халыкара туган тел көненә багышланган тематик программалар	20 гыйнвар – 21 февраль	ТР МһФМ ¹ , ТР ММ, ТР ЯЭМ, «Татмедиа» РА, ТР ФА, ТХА (киләшү буенча), БТК (киләшү буенча), ТР ЯБ (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча), «Татаркино» ТР ДБМУ (киләшү буенча)
2.	Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елын ачуга багышланган бәйрәм чарасын оештыру һәм үткәрү	29 гыйнвар	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча)
3.	Мари халкының «Шорык йол» традицион йола бәйрәмен үткәрү	гыйнвар	ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), «ТР марилары ММА» ТИО (киләшү буенча)

¹ Файдаланылган кыскартылмалар исемлеге – 18 биттә

1	2	3	4
4.	Керәшен мәдәниятенең Я.Е.Емельянов исемендәге «Жәшнә, кояш, жалтыра» республика конкурс-фестивале	гыйнвар – март	ТР ММ, Емельянов ис. МҮ (киләшү буенча)
5.	Яшь журналистларның «Каурый каләм» бөтенроссия конкурсы	1 февраль – 19 май	КФУ (киләшү буенча)
6.	Казан университетында журналистика факультетының беренче деканы Ф.И.Әгъзамов истәлегенә багышланган «Әгъзамов укулары» халыкара фәнни-гамәли конференциясе	19 февраль	КФУ (киләшү буенча)
7.	Аспирантлар, студентлар һәм укучыларның «Төрки лингвокультурология: проблемалар һәм перспективалар» XII Халыкара фәнни-гамәли конференциясе	19 февраль	КФУ (киләшү буенча)
8.	Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасының һәм Россия Федерациясе Ижтимагый палатасының Миллиара һәм диниара мөнәсәбәтләрне гармонизацияләү комиссиясенен «Россия Федерациясенен этномәдәни һәм тел күптөрлелеген саклау һәм тәмин итү – гомумроссия бердәмлеген ныгытуның мөһим факторы» дигән уртак утырышы	февраль	ТР ИП (киләшү буенча)
9.	Этномәдәни компонентлы белем бирә торган мәктәпләр һәм якшәмбе мәктәпләре укучыларының республика фестивале	февраль	ТР МһФМ, ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча)
10.	Буддизм динен таратучы халыкларның, шулай ук көнчыгыш дине һәм фәлсәфәсе мәсьәләләре белән кызыксынучы халыкларның бердәмлеге көненә багышланган чаралар кысаларында үткәрелә торган «Сагаалган – 2021» бәйрәме атнасы	февраль	ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), «Казан ш. бурятлары ММА» ЖҮО (киләшү буенча)
11.	Татар шагыйре, Советлар Союзы Герое Муса Җәлилнең тууына 115 ел тулуга багышланган чаралар кысаларында «Җәлил укулары» III Халыкара сәнгатьчә укучылар конкурсының гала-концерты	февраль	ТР ММ, ТР МһФМ, БТК (киләшү буенча), ТР ЯЭМ, «Татмедиа» РА, ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)

1	2	3	4
12.	Татарстан Республикасының массакүләм мәгълүмат чараларында этносара һәм конфессияләр арасындагы мөнәсәбәтләр мәсьәләләрен иң яхшы яктыртуга республика журналистлар конкурсын оештыру	февраль – сентябрь	«Татмедиа» РА
13.	«Күпкырлы Россия» Бөтенроссия журналистлар конкурсын үткәрү	февраль – октябрь	«Татмедиа» РА
14.	«Россия халыкларының милли бәйрәмнәре» бөтенроссия фотоконкурсын үткәрү	февраль – ноябрь	«Татмедиа» РА
15.	Польша композиторы һәм пианисты Фредерик Шопенның 211 еллыгына багышланган балалар музыка фестивал-конкурсын оештыру	1 март	ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), «Казан ш. Поляклар» ЖИО (киләшү буенча)
16.	«XVII – XX гасыр Идел буе һәм Урал буе халыкларының этносоциаль төркемнәрен формалаштыру һәм трансформацияләү» бөтенроссия фәнни конференциясе	март	Мәржани ис. Институт (киләшү буенча)
17.	«Масленица» славян мәдәнияте бәйрәмен үткәрү	март	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
18.	«Нәүрүз» төрки халыклар бәйрәмен үткәрү	март	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
19.	«Туган телләр укытучыларының мастер-классы» бөтенроссия конкурсы	март	ТР МһФМ

1	2	3	4
20.	«Татарстан Республикасында туган удмурт телендә белем һәм тәрбия бирә торган балалар мәгариф оешмасының иң яхшы тәрбиячесе» республика конкурсы	март	ТР МһФМ, ТХА (киләшү буенча)
21.	«Татарстанда рус мәдәнияте» журналын бастырып чыгару (ике чыгарылыш)	май – ноябрь	ТР ММ, ТР РММБ (киләшү буенча)
22.	«XVIII – XX гасыр бөек татар мәгърифәтчеләренә педагогик мирасы» халыкара семинары	23 – 24 апрель	КФУ (киләшү буенча)
23.	Туган тел көненә һәм бөек татар шагыйре Г.Тукайның тууына 135 ел тулуга багышланган тантаналы чара Г.Тукай исемендәге Татарстан Республикасы дәүләт премиясен тапшыру	26 апрель	ТР ММ, ТР МһФМ, ТР ЯЭМ, «Татмедиа» РА, ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
24.	Күпмилләтле якшәмбе мәктәпләренә «Йөрәкне мәхәббәт белән тулыландырык» фестивале	апрель	ТР МһФМ, ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча)
25.	Бөек татар шагыйре Г.Тукайның тууына 135 ел тулуга багышланган Халыкара фәнни-гамәли конференция	апрель	ТР ФА, ТР МһФМ, ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
26.	Туган татар теленә тәржемә ителгән уку методик комплексларын һәм туган тел буенча уку методик комплексларны федераль дәреслекләр исемлегенә керту	апрель	ТР МһФМ, «Татмедиа» РА, ТКН (киләшү буенча)
27.	Габдулла Тукай исемендәге Халыкара сәнгатьчә укучылар конкурсы	апрель	ТР ММ, ТР МһФМ, ТР ЯЭМ, ТР ТЭБ (киләшү буенча)
28.	Туган тел декадасын оештыру һәм үткәрү, шул исәптән: татар теле буенча халыкара олимпиада; «Татар теленә виртуаль кабинеты» конкурсы	апрель	БТК (киләшү буенча)
29.	Яшь шагыйрьләр, язучылар һәм драматургларның «Илһам» бөтенроссия фестивале	апрель	ТР МһФМ

1	2	3	4
30.	Беларусь һәм Россия халыкларының берләшү көнен үткәрү	апрель	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), «Спадчына» ЖИО (киләшү буенча)
31.	Чуваш жырын башкаручыларның «Чуваш сандугачы» республика конкурсы	апрель	«ТР Чуваш ММА» ТИО (киләшү буенча)
32.	«Жәмгыять үсешенә яңа этабында телләренә, милләтара һәм конфессиягә татулыкны саклау» халыкара конференциясе	апрель	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), ТР МҺФМ, ХДЙ (киләшү буенча)
33.	Интернет массакүләм мәгълүмат чаралары өчен «Теле барның юлы бар» республика журналистлар конкурсы	апрель – август	«Татмедиа» РА
34.	Бөек Жинү көненә багышланган СССР халыклары телләрендәгә сугыш еллары плакатлары һәм газеталары күргәзмәсе	май	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), ТР Архдәүлком, ТР ЖБ (киләшү буенча)
35.	«Каравон» рус халык бәйрәме	май	ТР ММ, ТР Лаеш МР (киләшү буенча), ТР РММБ (киләшү буенча)
36.	«Бөрмәнчек бакчасы» керәшен православие мәдәнияте фестивале	май	ТР ММ, «Бөрмәнчек» КДФА (киләшү буенча), ТР керәшеннәре ИО (киләшү буенча)
37.	Славян язуы һәм мәдәнияте көненә багышланган «Кириллица» балалар-яшүсмерләр хор ижаты фестивале	май	РПЧ ТМ (киләшү буенча), ТР РММБ (киләшү буенча)
38.	«Дуслык учагы» төбәкара фестивале	май	ТР Балтач МР (киләшү буенча)

1	2	3	4
39.	Казан (Идел буе) федераль университеты базасында би- һәм полилингваль нигездә педагогик кадрлар әзерләүне тәмин итү	май, декабрь	ТР МһФМ
40.	Россия Федерациясе субъектлары мәгарифе эчтәлеге этномәдәни (татар) компонентлы булган белем бирү оешмалары житәкчеләре һәм татар теле һәм әдәбияты укытучылары өчен квалификация күтәрү курслары	май, декабрь	ТР МһФМ
41.	Рус теле көненә һәм А.С.Пушкин тууының 222 еллыгына багышланган тантаналы чара	6 июнь	ТР ММ, ТР ЯБ (киләшү буенча)
42.	Рус теле көненә багышланган чаралар, шул исәптән язучылар бергәлеге белән ижади очрашулар, сәнгатьчә укучылар конкурслары, китап күргәзмәләре, семинарлар, ачык дәресләр	6 июнь	ТР ММ, ТР МһФМ, ТР ЯЭМ, «Татмедиа» РА, ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча), ТХА (киләшү буенча), ТР РММБ (киләшү буенча)
43.	Төрки халыкларның «Нәүрүз» XV Халыкара театр фестивале	7 – 13 июнь	ТР ММ, Камал ис. ТДАТ (киләшү буенча)
44.	Россия көненә багышланган чаралар үткәрү, шул исәптән: Татарстан Республикасының сәнгать осталары катнашында бәйрәм концерт программалары; Татарстан Республикасының муниципаль берәмлекләрендә балаларга һәм яшьләргә патриотик тәрбия бирүгә юнәлдерелгән тематик чаралар	12 июнь	ТР ММ, ТР МһФМ, ТР ЯЭМ, «Татмедиа» РА, ТХА (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
45.	«Таба» яшьләр этномузыка фестивале	12 июнь	ТР ЯЭМ, ТХЯА (киләшү буенча)
46.	Идел Болгарының Ислам динен рәсми кабул итү көненә багышланган «Изге Болгар жыены» тантаналы чарасы	июнь	ТР ММ, БТК (киләшү буенча), ТР МДН (киләшү буенча)

1	2	3	4
47.	«Семьк» республика мари мэдэнияте бэйрэме (аерым план буенча)	июнь	ТР ММ, ХДЙ (килешү буенча), «ТР марилары ММА» ТИО (килешү буенча)
48.	«Балтай» республика мордва (эрзя) мэдэнияте бэйрэме (аерым план буенча)	июнь	ТР ММ, ХДЙ (килешү буенча), «ТР мордвалары ММА» ТИО (килешү буенча)
49.	Татарстан Республикасының муниципаль берәмлекләрендә «Сабантуй» татар халык бэйрэме (аерым план буенча)	июнь	ТР ММ, ХДЙ (килешү буенча), ТР ЖҮО (килешү буенча), ТР МБС (килешү буенча)
50.	«Гырон быдтон» республика удмурт мэдэнияте бэйрэме (аерым план буенча)	июнь	ТР ММ, ХДЙ (килешү буенча), «ТР удмуртлары ММА» ТИО (килешү буенча)
51.	«Идел бие һәм Урал буеның музыка фольклоры: Казан консерваториясенә экспедиция язмаларыннан» (Татарстан Республикасының Тәтеш районы мордвалары жырлары, шаран марилары жырлары) хрестоматиясе чыгарылышларын әзерләү һәм бастырып чыгару	июнь	Жиһанов ис. КДК (килешү буенча)
52.	Үзәк башкарма комитетының һәм Татарстан АССР Халык комиссарлары советының татар теленең дәүләт статусы турындагы декретын кабул итүнең 100 еллыгына багышланган «Милли төбәкләрдә тел сәясәте һәм тел ландшафты» бөтенроссия фәнни конференциясе	июнь	Мәрҗани ис. Институт (килешү буенча)
53.	Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Мөслим авылында XI Бөтенроссия авыл Сабантуе	июнь	ТР Мөслим МР (килешү буенча), ТР ММ
54.	«Татарстан халыклары мэдэнияте калейдоскопы» проекты: чуваш, удмурт, мари, мордва халыклары күпләп яшәгән Татарстан Республикасы торак пунктларына аларның матди	июнь – сентябрь	ТР ФА

1	2	3	4
	<p>һәм рухи мәдәниятен өйрәнү буенча комплекслы экспедицияләр; Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче Идел буе халыкларының матди һәм рухи мәдәниятен өйрәнү буенча комплекслы экспедицияләр йомгаклары буенча төбәкара түгәрәк өстәл; «Татарстан халыклары мәдәнияте калейдоскопы» коллектив монографиясен әзерләү һәм бастырып чыгару</p>	<p>ноябрь</p> <p>ноябрь</p>	
55.	Татарстан Республикасыннан, Башкортостан Республикасыннан һәм Удмуртия Республикасыннан удмурт мәктәпләре укучыларының, студентлар һәм эшләрнең «БиГерд» төбәкара форумы	июнь	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
56.	«Яңа чынбарлык шартларында тел коммуникацияләрен трансформацияләү» халыкара фәнни-гамәли конференциясе	июнь	КФУ (киләшү буенча)
57.	Державин шигърият фестивале	14 июль	ТР ММ, ТР ЯБ (киләшү буенча), ТР РММБ (киләшү буенча)
58.	IT BILER FORUM «Сәләт» халыкара яшьләр белем бирү форумы	14 – 18 июль	ТР ЯЭМ, ТР ФА
59.	«Иван Купала» республика славян мәдәнияте бәйрәме (аерым план буенча)	июль	ТР ММ, ХДЙ (киләшү буенча), «Украина ММА» ТИО (киләшү буенча), «Спадчына» ЖҮО (киләшү буенча), ТР РММБ (киләшү буенча)

1	2	3	4
60.	«Уяв» республика чуваш мэдэниате бэйрәме	июль	ТР ММ, ХДЙ (киләшү буенча), «ТР Чуваш ММА» ТИО (киләшү буенча)
61.	«Питрау» республика керәшен мэдэниате бэйрәме	июль	ТР ММ, ХДЙ (киләшү буенча), ТР керәшеннәре ИО (киләшү буенча)
62.	Татарстан Республикасында яшәүче халыклар телләрендә диктантлар һәм иншалар язу буенча ижтимагый акцияләр үткәрү	июль	ТХА (киләшү буенча), БТК (киләшү буенча), ТР ЯЭМ, ТР МһФМ, ТР ММ
63.	Татарстан халыклары ассамблеясе тарихы турында китап, шулай ук Татарстан халыклары ассамблеясе һәм Татарстан халыклары Дуслык йорты турында альбом бастырып чыгару	июль	ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча)
64.	«Татар теле һәм мэдэниате» белешмә китабын эзерләү һәм бастырып чыгару (татар, рус һәм инглиз телләрендә)	июль – сентябрь	КФУ (киләшү буенча)
65.	Россия Федерациясе Дәүләт флагы көненә багышланган чаралар, шул исәптән Татарстан Республикасының муниципаль берәмлекләрендә ижади мастер-класслар һәм конкурслар белән тематик чаралар, концерт программалары	22 август	ТР ММ, ТР МһФМ, ТР ЯЭМ, «Татмедиа» РА, ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
66.	Муса Жәлилне жәзалауга 77 ел булу уңаеннан аның һәйкәленә чәчәкләр салу	25 август	ТР ММ, ТР ЯБ (киләшү буенча)
67.	Республика «ЭтноСтартапФорум»	28 – 30 август	ТР ЯЭМ, ТХЯА (киләшү буенча), ТР Сәнэгать министрлыгы, ТР ИҮА, ТР ММ, ТР Урмхужмин, ТР Авыл хужалыгы министрлыгы

1	2	3	4
68.	Татарстан Республикасы көненә багышланган чаралар үткөрү, шул исәптән: Татарстан Республикасы сәнгать осталары катнашында тантаналы чара; Татарстан Республикасының муниципаль берәмлекләрендә массакуләм мәдәни программалар	август	ТР ММ, ТР МһФМ, ТР ЯЭМ, «Татмедиа» РА, ТХА (киләшү буенча), БТК (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
69.	«Мәдәниятләр мозаикасы» республика этноконфессиональ фестивалын үткөрү	август	ТР ММ, ТР ЯЭМ, ТР МһФМ, ТХА (киләшү буенча)
70.	«Түгәрәк уен» бөтенроссия татар фольклоры фестивален үткөрү	август	ТР ММ, БТК (киләшү буенча), Татмәдресурсүзәге (киләшү буенча)
71.	«Казанда көнчыгыш базары» фестивале	август	ТР ММ, Ваһапов ис. Фонд (киләшү буенча)
72.	«Татарстан халыклары кухнясы» төбәкара конкурс-фестивален үткөрү	август	ТР ЯЭМ, ТР ММ, ТХА (киләшү буенча)
73.	Журналистлар һәм массакуләм мәгълүмат чаралары өчен татар дөньясының тормышын һәм эшчәнлеген иң яхшы яктыртуга «Татар рухы һәм каләм» бөтенроссия конкурсы	август – ноябрь	«Татмедиа» РА, БТК (киләшү буенча)
74.	Дагестан бердәмлеге көненә багышланган «Дагестан халыклары мәдәнияте мозаикасы» фестивале	18 сентябрь	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), «Дагестан» ТИО (киләшү буенча)
75.	«Амадин тавышы» төбәкара туган телдәге жырлар конкурс-фестивале	21 сентябрь	ТХЯА (киләшү буенча), ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча)
76.	«Без бергә!» күчмә республика фестивале	сентябрь	ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)

1	2	3	4
77.	Халыкара яһүд музыкасы фестивале	сентябрь	ТР ММ, «ТР Яһүдлар ММА» ТИО (киләшү буенча)
78.	«Татар традицион музыка уен кораллары мәдәнияте» фәнни жыентыгын әзерләү һәм бастырып чыгару	сентябрь	Жиһанов ис. КДК (киләшү буенча)
79.	Казан шәһәренең «Күпмилләтле якшәмбе мәктәбе» муниципаль бюджет өстәмә белем бирү учреждениесендә һәм аның муниципаль берәмлекләрендәге бүлекләрдә уку дәресләрен үткәру	сентябрь – май	ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча), ТР МһФМ
80.	Туган телләр һәм халык бердәмлеге елына багышланган «Туган кинлекләр» I Бөтенроссия пленэры	сентябрь – октябрь	ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), ТР ММ, ТР РБ (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
81.	Фин-угор халыкларының республика фестивале	сентябрь – октябрь	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча)
82.	«Безнең йорт – Татарстан» республика этномәдәни фестивален үткәру	сентябрь – ноябрь	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), ТР МһФМ, ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
83.	Рус язучысы – Казан университетының беренче студенты С.Т.Аксаков бюстын ачу тантанасы	1 октябрь	ТР ММ, КФУ (киләшү буенча), ТР РММБ (киләшү буенча)
84.	TurkLang төрки телләргә компьютер нигезендә эшкәртү буенча халыкара конференция	18 – 19 октябрь	ТР ФА
85.	Студентлар һәм мәктәп укучылары өчен славян язуы һәм мәдәнияте көненә багышланган «Рус теле һәм славян дөньясы» фәнни-гамәли конференциясе	20 октябрь	ТР МһФМ, КФУ (киләшү буенча)

1	2	3	4
86.	Мәктәпкәчә яшьтәге һәм башлангыч мәктәп яшендәге балаларны чуваш халкы мәдәниятенә жәлеп итү максатларында мәктәп укучыларының «АТАЛАН» милли белем бирү форумы	октябрь	ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча)
87.	«Балаларны туган (татар, чуаш, удмурт, мари, мордва) телендә укытуны һәм тәрбияләүне оештыру буенча иң яхшы балалар бакчасы» республика конкурсы	октябрь	ТР МһФМ
88.	«Россия халыкларының туган телләре: хәзерге заман мәгарифе шартларында телләр укытуның актуаль мәсьәләләре» республика форумы	октябрь	ТР МһФМ, ТР ФА
89.	«Россия Федерациясенә архив фондында туган телләрдәге документлар» бөтенроссия фәнни конференциясе	октябрь	ТР Архдәүлком
90.	Халык язучылары һәм шагыйрьләре катнашында «Поэзии чарующие строки» бөтенроссия фестивале (төрле телләрдә)	октябрь	ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), ТР ЯБ (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
91.	«Республикалар кул биреп исәнләшү» әдәби-шигъри конкурс-фестивале	октябрь	ТР ММ, ТР РММБ (киләшү буенча)
92.	Мәктәп укучылары өчен «Туган тел» республика әдәби конкурсы (төрле телләрдә)	октябрь	ТР МһФМ, ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), ТР ЯБ (киләшү буенча), ТР ЖБ (киләшү буенча)
93.	«Гаилә тарихында гасыр кайтавазы – Тарихта без эзлөбез» шәжәрә бәйрәме	октябрь	ТР Архдәүлком, ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)

1	2	3	4
94.	Татарстан Республикасының белем бирү учреждениеләре өчен туган телләре саклау һәм үстерү мәсьәләләре буенча республика семинарлары һәм лекцияләре	октябрь	ТР МһФМ, ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча)
95.	Россия Федерациясе субъектларында туган тел һәм әдәбият укытучылары делегацияләренең күчмә семинарларын, туган (татар) теле һәм әдәбияты укытучылары өчен төбәкара вебинарлар үткәру, татар-мәгариф көннәрен оештыру һәм үткәру (аерым план буенча)	октябрь – ноябрь	ТР МһФМ, ТР ФА, КФУ (киләшү буенча)
96.	«Таба» яшьләр этнопроектлары форумы	1 – 4 ноябрь	ТР ЯЭМ, ТХЯА (киләшү буенча)
97.	«Казан-Экспо» халыкара күргәзмә үзәгендә Халыклар бердәмлеге көненә багышланган тантаналы чара үткәру	4 ноябрь	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), БТК (киләшү буенча)
98.	Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатлары катнашында Татарстан Республикасы Конституциясе көненә багышланган тантаналы чара	6 ноябрь	ТР ДС (киләшү буенча), ТР ММ, «Татмедиа» РА
99.	«Нигъмәтов укулары. Идел буеның күпмәдәниятле белем бирү киләчәге: интеграция юллары һәм формалары» III Халыкара фәнни-педагогик конференциясе	12 – 13 ноябрь	КФУ (киләшү буенча)
100.	«Күпмилләтле дәүләт шартларында туган телләре саклау һәм үстерү: проблемалар һәм перспективалар» халыкара фәнни-гамәли конференциясе	18 – 21 ноябрь	КФУ (киләшү буенча)
101.	«Мәдәниятләр диалогында музыка. Идел буе һәм Урал буе халыкларының традицион музыка мәдәнияте» халыкара фәнни-гамәли конференциясе	24 – 26 ноябрь	Жиһанов ис. КДК (киләшү буенча)

1	2	3	4
102.	Туган тел һәм әдәбият укытучыларының «Халыкның бердәмлеген ныгыту факторы буларак мәдәниягә коммуникация» төбәкәра форумын оештыру	29 ноябрь	КФУ (киләшү буенча)
103.	Татарстан Республикасы Дәүләт флагы көненә багышланган чаралар, шул исәптән Татарстан Республикасының белем бирү оешмаларында мәгълүмати сыйныф сәгатьләре, танып-белү семинарлары, Татарстан Республикасының муниципаль берәмлекләрендә ижади мастер-класслар һәм конкурслар белән тематик чаралар, концерт программалары	29 ноябрь	ТР ММ, ТР МһФМ, ТР ЯЭМ, «Татмедиа» РА, ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
104.	Н.Д.Мусинаның «Нократ арты (ар) удмуртларының бию фольклоры – Татарстан Республикасы халыкларының матди булмаган мәдәни мирасы» монографиясен бастырып чыгару	ноябрь	ТР ФА
105.	«Эпипә» бөтенроссия телевизион татар халык биюе конкурсын үткөрү, шул исәптән бию биергә өйрәтү буенча мастер-класслар үткөрү	ноябрь	БТК (киләшү буенча)
106.	«Чыганаclarга сәяхәт» республика конкурсы	ноябрь	ТР Турдәүлком
107.	«Фин-угор дөньясының музыка мәдәнияте: традицияләр, заманчалык, перспективалар» дигән мәкаләләр жыйнагының әзерләү һәм бастырып чыгару	ноябрь	Жиһанов ис. КДК (киләшү буенча)
108.	«Сәйяр» республика театр-конкурсы	ноябрь	ТР МһФМ
109.	Туган телләр һәм халык бердәмлегенә елына багышланган Казан халыкәра лингвистика саммиты	ноябрь	КФУ (киләшү буенча)
110.	Россия Федерациясә Конституциясә көненә багышланган чаралар, шул исәптән Татарстан Республикасының белем бирү оешмаларында ижтимагый чаралар, лекцияләр, мәгълүмати сәгатьләр	12 декабрь	ТР ММ, ТР МһФМ, ТР ЯЭМ, «Татмедиа» РА, ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
111.	«Тукучылыкның күпмилләтләр сәнгәте» халыкәра симпозиумы («Төрки дөнья сәнгәте» сериясеннән)	декабрь	ТР ММ, ТР ФА

1	2	3	4
112.	Туган телләр һәм халык бердәмлеге елына багышланган китаплар бастырып чыгару	декабрь	«Татмедиа» РА, ТКН (киләшү буенча), КФУ (киләшү буенча), ТР ФА, ТХА (киләшү буенча)
113.	Татарстан Республикасында яшәүче халыклар телләре һәм милли әдәбиятлар буенча республика предметлар олимпиадаларын үткәрү (аерым план буенча)	декабрь	ТР МһФМ
114.	«Алтын Урда күзәтүе», «Крым тарихи күзәтүе», «Керәшен тарихи күзәтүе», «Тарихи этнология» кебек фәнни вакытлы журналлар бастырып чыгару	декабрь	Мәржани ис. Институт (киләшү буенча)
115.	Белем бирү оешмалары өчен туган (чуваш, удмурт, мари, мордва) тел һәм әдәбият буенча укыту-методик комплектлар сатып алу	декабрь	ТР МһФМ
116.	Белем бирү оешмаларын туган телләрдә матур әдәбият белән тәэмин итү	декабрь	ТР МһФМ
117.	Татарстан Республикасының белем бирү оешмалары өчен Татарстан Республикасы дәүләт теле буларак туган татар теле, туган татар әдәбияты һәм татар теле буенча яңа буын укыту-методик комплектларын сатып алу, дәреслекләр фондын яңарту	декабрь	ТР МһФМ
118.	«Татарстан Республикасының рус традицион мәдәнияте» республика проектын гамәлгә ашыру	декабрь	ТР ММ, ТР РММБ (киләшү буенча)
119.	«Мудорвай» («Росточек») республика удмурт мәдәнияте конкурсы	декабрь	ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), «ТР удмуртлары ММА» ТИО (киләшү буенча)
120.	Татарстан Республикасы халыкларының туган телләре буенча онлайн-дәресләр (социаль челтәрләрдә атналык «турыдан-туры эфирлар»)»	декабрь	ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), ТР МһФМ

1	2	3	4
121.	Татарстан халыклары Дуслык йорты вәкиллеләре һәм филиаллары өчен милли костюмнар һәм уен кораллары сатып алу	декабрь	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча)
122.	«Крым татарлары җырлары» фольклор җыентыгын әзерләү һәм бастырып чыгару	декабрь	Жиһанов ис. КДК (киләшү буенча)
123.	«Урта Идел буе рус булмаган православие халыкларының язма һәм әдәби традицияләрен формалаштыру һәм үстерү (XIX – XX гасыр башы)» монографиясен әзерләү һәм бастырып чыгару	декабрь	Мәрҗани ис. Институт (киләшү буенча)
124.	«Татарларның урта гасыр язма мирасы» фәнни конференциясе (Сәйф Сарай тууының 700 еллыгына)	декабрь	Мәрҗани ис. Институт (киләшү буенча)
125.	XVII – XX гасыр бөек татар мәгърифәтчеләренен педагогик мирасын өйрәнү һәм гомумиләштерү буенча халыкара көндөзгә-читтән торып конкурсын оештыру һәм үткөрү	декабрь	КФУ (киләшү буенча)
126.	Татарстан Республикасының муниципаль берәмлекләрендә Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елына багышланган чаралар (аерым план буенча)	ел дәвамында	ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
127.	Татарстан Республикасы халыкларының «Мин яратам сине, Татарстан» мәдәни күптөрлелеге һәм халыклар бердәмлеге турында иң яхшы видео-хикәяләргә республика видеороликлар конкурсы	ел дәвамында	ТР ИП (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
128.	«Күпкырлы Татарстан» күчмә фотокүргәзмәсе эше	ел дәвамында	ТР ЯЭМ, ТХЯА (киләшү буенча), ТР ЖҮО (киләшү буенча), ТР МБС (киләшү буенча)
129.	«Театр сезоннары» проекты (Идел буе төбәкләренен һөнәри милли театрларыннан төрле телләрдә постановкалар)	ел дәвамында	ТР ММ, ТХА (киләшү буенча), ХДЙ (киләшү буенча), ТР ЖҮО

1	2	3	4
			(килешү буенча), ТР МБС (килешү буенча)
130.	Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елына багышланган күргәзмәләр оештыру (аерым план буенча)	ел дәвамында	ТР ММ, ТР ЖҮО (килешү буенча), ТР МБС (килешү буенча)
131.	«Мәдәният һәм традицияләр теле – Татарстан халыклары бердәмлеге» чаралары комплексын үткөрү	ел дәвамында	ТР ММ, ТР РММБ (килешү буенча)
132.	Билингваль һәм полилингваль белем бирү оешмалары укучылары өчен «Тамчы-шоу» халыкара фәнни-танып-белү, телевизион атналык конкурсын оештыру һәм үткөрү	ел дәвамында	КФУ (килешү буенча)
133.	Татарстан Республикасында яшәүче халыклар вәкилләрен берләштерү факторы булып торган тарихый даталарны популярлаштыру буенча фәнни тикшеренүләр оештыру, белем бирү проектларын эзерләү	ел дәвамында	Мәржани ис. Институт (килешү буенча)
134.	Россия халыклары эсәрләренә татар һәм рус телләренә тәржемәләрен эзерләү һәм бастырып чыгару	ел дәвамында	ТР ММ, ТХА (килешү буенча), ТР ЯБ (килешү буенча)
135.	100tatarstan.ru бердәм челтәр мәгълүмат ресурсына мәгълүмати ярдәм күрсәтү һәм тулыландыру	ел дәвамында	«Татмедиа» РА, ТР ЦМ, ТБН (килешү буенча)
136.	Татар, рус, мордва (эрзя, мокша), мари, удмурт, чуваш телләрендә «Аваз» рәсемле карточкалар жыйнагы	ел дәвамында	ТР МҺФМ, ТМФ (килешү буенча)
137.	«Сабантуй» мобиль кушымтасын (уенын) булдыру	ел дәвамында	ТР ММ, ККО (килешү буенча)
138.	Татарстан Республикасы халыкларының милли телләре көннәрен үткөрү (аерым план буенча)	ел дәвамында	ТХА (килешү буенча), ХДЙ (килешү буенча)
139.	Ютуб-канал өчен «Рус мәдәнияте кырлары» программаларын (алты программа) эшләү	ел дәвамында	ТР ММ, ТР РММБ (килешү буенча)

1	2	3	4
140.	«Сабый» мультимедиа комплексы (татар һәм рус телләрендә)	ел дәвамында	ТР ММ, ККО (киләшү буенча)
141.	Татар, рус, мордва (эрзя, мокша), мари, удмурт, чуваш телләрендә «Уйна» өстәл уеннары	ел дәвамында	ТР ММ, ККО (киләшү буенча)
142.	«Милли сорау һәм җавап» проекты телетапшырулары циклын оештыру һәм булдыру	ел дәвамында	ТР ММ, «Татмедиа» РА, ТХА (киләшү буенча)
143.	Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елына багышланган радиотапшырулар, телепрограммалар, фильмнар циклын булдыру, шулай ук чараларны мәгълүмати яктырту	ел дәвамында	«Татмедиа» РА
144.	Мәдәният учреждениеләренең рәсми социаль челтәрләрендә танылган мәдәният һәм сәнгать эшлеклеләре белән «турыдан-туры эфирлар» үткәрү	ел дәвамында	ТР ММ
145.	Татар һәм рус телләрендә «Татар музыкасы гасыры» мультимедиа интернет-порталын гамәлгә ашыру	ел дәвамында	ТР ММ, ТР КБ (киләшү буенча), Жиһанов ис. КДК (киләшү буенча)
146.	Казан шәһәрндә яңадан торгызылган Мәрҗам Ана Казан иконасы Соборын ачу тантанасы	ел дәвамында	ТР Төзелеш министрлыгы, РПЧ ТМ (киләшү буенча)
147.	Казан шәһәрндә Жәмигъ мәчете төзелеше урынында истәлекле таш салу	ел дәвамында	ТР Төзелеш министрлыгы, Казан шәһәре муниципаль берәмлеге башкарма комитеты (киләшү буенча), ТР МДН (киләшү буенча)
148.	«Сәлам», «Тумар» һәм «Казансу» фольклор коллективлары өчен милли киёмнәр тегү	ел дәвамында	ТР ММ, Емельянов ис. МҮ (киләшү буенча)

Файдаланылган кыскартылмалар исемлеге:

ТР ИҮА – Татарстан Республикасының Инвестицион үсеш агентлыгы;

ТХА – «Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләре ассамблеясе» төбәк иҗтимагый оешмасы;

ТР ФА – «Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе» дәүләт фәнни бюджет учреждениесе;

БТК – «Бөтендөнья татар конгрессы» халыкара берлеге башкарма комитеты;

ТР ДС – Татарстан Республикасы Дәүләт Советы;

«Татаркино» ТР ДБМУ – «Татаркино» Татарстан Республикасы дәүләт бюджет мәдәният учреждениесе;

ТР Архдәүләт – Татарстан Республикасының Архив эше буенча дәүләт комитеты;

ТР Турдәүләт – Татарстан Республикасының Туристлык буенча дәүләт комитеты;

«Бермәнчек» КДФА – «Бермәнчек» керәшен дәүләт фольклор ансамбле» Татарстан Республикасы дәүләт бюджет мәдәният учреждениесе;

ХДЙ – «Татарстан халыклары Дуслык йорты» дәүләт бюджет учреждениесе;

ТР МДН – Үзәкләштерелгән дини оешма – Татарстан Республикасы мөселманнары Диния нәзарәте;

Мәржани ис. Институт – «Татарстан Республикасы Фәннәр академиясенә Шиһабетдин Мәржани исемендәге Тарих институты» дәүләт бюджет учреждениесе;

Жиһанов ис. КДК – югары белем бирүче «Н.Г.Жиһанов исемендәге Казан дәүләт консерваториясе» федераль дәүләт бюджет мәгариф учреждениесе;

КФУ – югары белем бирүче «Казан (Идел буе) федераль университеты» федераль дәүләт автоном мәгариф учреждениесе;

Емельянов ис. МУ – «Я.Е.Емельянов исемендәге Мәдәният үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе;

ТХЯА – «Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләре ассамблеясе каршындагы Татарстан халыкларының яшьләр ассамблеясе» төбәк яшьләр иҗтимагый оешмасы;

ТР ЯЭМ – Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре министрлыгы;

ТР Урмхужмин – Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы;

ТР Сәнәгать министрлыгы – Татарстан Республикасы Сәнәгать һәм сәүдә министрлыгы;

ТР Авыл хужалыгы министрлыгы – Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы;

ТР ЦМ – Татарстан Республикасы Дәүләт идарәсен цифрлы нигездә үстерү, мәгълүмат технологияләре һәм элемент министрлыгы;

ТР ММ – Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы;

ТР МҺФМ – Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы;

«Спадчына» ЖИО – Казан шәһәре белорусларының «Спадчына» («Мирас») жирле ижтимагый оешмасы;
 «Казан ш. бурятлары ММА» ЖИО – «Казан шәһәре бурятларының милли-мәдәни автономиясе» жирле ижтимагый оешмасы;
 «Казан ш. Поляклар» ЖИО – Казан шәһәренә Поляклар жирле ижтимагый оешмасы;
 ТР МР – Татарстан Республикасының муниципаль районы;
 ТР Төзелеш министрлыгы – Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык министрлыгы;
 ТР ЖҮО – Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнары;
 ТР керәшеннәре ИО – Татарстан Республикасы керәшеннәренә ижтимагый оешмасы;
 ТР ИП – Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы;
 «Татмедиа» РА – Республика «Татмедиа» матбугат һәм массакүләм коммуникацияләр агентлыгы;
 ТР РММБ – «Татарстан Республикасының Рус милли-мәдәни берләшмәсе» төбәк ижтимагый оешмасы;
 «Дагестан» ТИО – «Дагестан» Татарстан Республикасы Дагестан халыклары берләшмәсе» төбәк ижтимагый оешмасы;
 «ТР Яһүдлар ММА» ТИО – «Татарстан Республикасының яһүдлар милли-мәдәни автономиясе» төбәк ижтимагый оешмасы;
 «ТР марилары ММА» ТИО – «Татарстан Республикасы мариларының милли-мәдәни автономиясе» төбәк ижтимагый оешмасы;
 «ТР мордвалары ММА» ТИО – «Татарстан Республикасы мордваларының милли-мәдәни автономиясе» төбәк ижтимагый оешмасы;
 «ТР удмуртлары ММА» ТИО – «Татарстан Республикасы удмуртларының милли-мәдәни автономиясе» төбәк ижтимагый оешмасы;
 «Украина ММА» ТИО – Татарстан Республикасының «Берләштерелгән Украина милли-мәдәни автономиясе» төбәк ижтимагый оешмасы;
 «ТР Чуваш ММА» ТИО – «Татарстан Республикасында Чуваш милли-мәдәни автономиясе» төбәк ижтимагый оешмасы;
 ТР ЖБ – «Татарстан Республикасы Журналистлар берлеге – Ижади берлек» төбәк ижтимагый оешмасы;
 ТР МБС – «Татарстан Республикасының Муниципаль берәмлекләр советы» ассоциациясе;
 ТР КБ – «Татарстан Республикасы Композиторлар берлеге» төбәк ижтимагый оешмасы;
 ТР ЯБ – «Татарстан Республикасы Язучылар берлеге» ижтимагый оешмасы (Ижади берлек);
 ТР ТЭБ – «Россия Федерациясенә Театр эшлеклеләре берлеге (Бөтенроссия театр жәмгыяте)» гомумроссия ижтимагый оешмасы бүлекчәсе – Татарстан Республикасының Театр эшлеклеләре берлеге;
 ТР РБ – «Татарстан Республикасы Рәссамнар берлеге» төбәк ижади ижтимагый оешмасы;
 Татмәдресурсүзәге – «Мәдәният өлкәсендә инновацияләргә кергү һәм традицияләргә саклау ресурс үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе;
 Камал ис. ТДАТ – «Галиәсгар Камал исемендәге Татар дәүләт академия театры» дәүләт бюджет учреждениесе;

ТБН – «Татарстан балалар нәшрияты» автоном коммерциягә карамаган оешмасы;
ТКН – «Татарстан китап нәшрияты» Татарстан Республикасы дәүләт унитар предприятиесе;
РПЧ ТМ – Рус православие чиркәвенең Татарстан митрополиясе (Мәскәү патриархаты);
ТМФ – «Татармультфильм» балалар анимация студиясе» автоном коммерциягә карамаган оешмасы;
Ваһапов ис. Фонд – Татарстан Республикасының Рәшит Ваһапов исемендәге Иҗтимагый татар мәдәнияте фонды.
